

OS “CANTOS DA SEIVA”, DE XESUS PEREIRAS

Emílio Xosé Ínsua

O 14 DE DECEMBRO DO 2001, MARIA CASAR (PRESIDENTA DA ASOCIACIÓN CULTURAL “ERGUEITOS” DE SÁRRIA), HELENA VILLAR JANEIRO (IN ABSENTIA), CESÁREO SÁNCHEZ IGLÉSÍAS E QUEN ESCRIBE, COMO XURADO DA SEGUNDA EDICIÓN DO “PRÉMIO DE POESIA FIZ VERGARA VILARIÑO”, DECIDIMOS POR UNANIMIDADE OUTORGAR O MÁXIMO GALARDÓN AO POEMÁRIO INTITULADO CANTOS DA SEIVA, PRESENTADO BAIXO O LEMA DE “BÚSOLA” E QUE SE CORRESPONDE COA AUTORIA DE XESUS PEREIRAS (MONTERROSO, 1960).

O poemário acaba de ver lume nesa auténtica “casa comunal da poesía galega” que é, sen dúbida, a editora coruñesa “Espiral Maior” de Miguel Anxo Fernán-Vello, facendo o número 116 do seu catálogo.

Cantos da seiva é un libro que consta de 29 poemas, presididos por unha dedicatória *in memoriam* aos pais e máis por unha significativa citación do escritor Avilés de Taramancos, que compendia perfectamente a actitude criativa, o *élan*, de Pereiras: “... e por tanto podemos coroarnos de feitos / e cantar cara ó ceo abertamente”. Esa case trintena de textos aparece organizada en cinco apartados: “Despida apoloxía” (10 poemas), “Cancións necesarias” (7 poemas), “Cantos das estacións” (4), “Cantos da tristura” (4) e “Para unha hora de fuxida” (4).

Trata-se dun poemário vivencial, harmonioso e maduro, que aparece salferido de sensibilidade ecoloxista. Non en balde o seu autor é biólogo, foi directivo de ADEGA, colabo-

rou en obras como *Os residuos na Galiza* (1994), escribiu *Os incendiós forestais en Galicia* (2001) e compartilla connosco actualmente labores no consello de redacción desta mesma revista.

Tamén é un poemário de sosegada reflexión existencial (por veces un tanto outoniza, outras máis gratificada) e de compromiso comunal tinxido “*con esperanza de planeta*”, pois que vivimos e loitamos, di-nos o autor, “*para instalar a sinxela luz / a sinxeleza en camiños batizados con nomes de paxaro*”.

O canto concibe-se aquí como un “ámbito”, como un espazo de liberdade en que a voz humana amosa a súa plenitude e as súas feridas, invadida lentamente pola beleza. Daí que o poeta nos convida, nos primeiros versos da súa obra: “*Entremos / no ámbito do canto / dos salmos da vida / neste espazo para o poema que comeza...*”. Ese canto ergue-se sobre as paisaxes mortas e sobre os soños enferruxados para chantar estes de amor en que achen acobillo aqueles que non aturan o ventimperio da existencia e para proclamar “*a vida contra a desfeita que nos mandan*”.

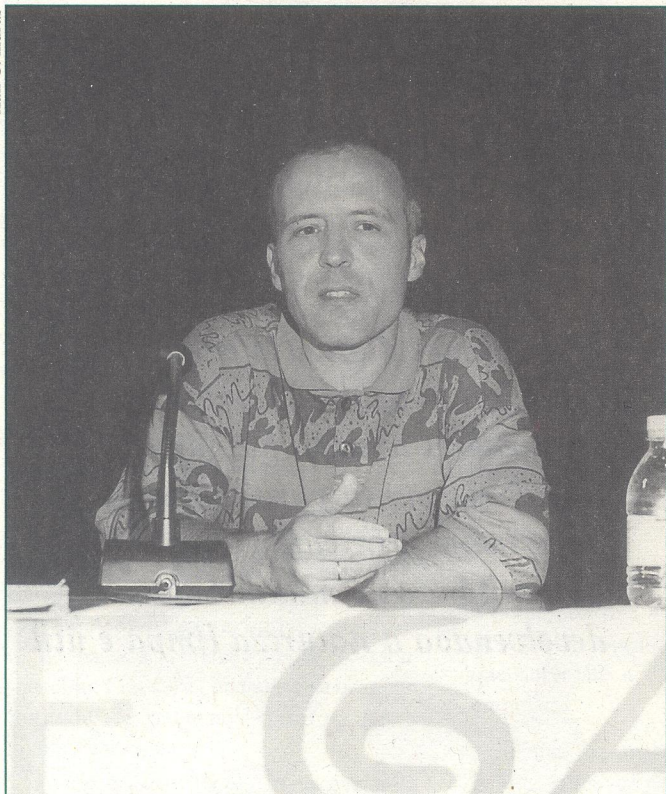
Cantos da seiva é tamén un libro en que a lingua galega aparece celmosa e depurada, cun aquel “clasicista”, vivida a todas luces “desde dentro”, isto é, desde a identificación e o compromiso. En palabras claves como *herba, paz, terra, festa, silencio, seiva, canto*, etc. reside a carga simbólica desta poesía ébria de humanismo, destes cantos “*invocados aquí contra o silencio / lonxe dos conxuros da escoria*”.

**TRATA-SE DUN POEMÁRIO VIVENCIAL,
HARMONIOSO E MADURO, QUE APARECE
SALFERIDO DE SENSIBILIDADE ECOLOXISTA**

Nos poemas que o compoñen cobra un lugar destacado o alento vitalista: “*Emprenderás roteiro, erguerás o cálice, gastarás os días / Aberto sempre á vida e á celebración dos seus prodixios*”.

Xa que a morte (ese “*exilio de silencio definitivo*”, esa hora de “*camiñar sen tempo pola vida*”) ronda a cada hora, o poeta convida-nos ao “*soño duns ollos*”, ao “*viño do gozo*”, á “*festa que sempre nos reclama*”. O autor, na súa “*Canción necesaria*”, verbaliza toda unha filosofía de vivir, telúrica e frondosa:

Xan G. muras

Cantos da seiva é o primeiro poemário publicado de Xesús Pereiras, doutor en Ciencias Biolóxicas e compañeiro de ADEGA.

“Estende a túa pel
e abraza a árbore
afunde os teus dentes na carne frutal
deixando fluír o teu ser nos caneiros da seiva.
E vaite polas acequias da vida
Na auga que rega a terra
E sé a saliva das cuspiñadas da rabia
E sé as gotas salpicadas das cabezas dos batizados
E sé o suor na fronte rendida de traballo
E nos corpos namorados sé tamén
E serás viño
E serás zume
E serás sangue
E amarás amplo
Con esperanza de planeta”.

O vitalismo traduce-se en ocasións nun chamado ao activismo, á participación no traballo colectivo, ao degoro dos mundos posíbeis que durmen un soño do que poderíamos espertá-los, para porfin “saborear os mundos que non teñen sido / as túas Galizas que non teñen sido”.

**UN PANTEÍSMO DESPROVISTO DE
ORTODÓXIA PIGMENTA OS TEXTOS DESTE
POETA CON NOME DE ÁRBORE QUE
DECLARA QUERER MESTURAR A SUA
SALIVA COA TERRA, QUE PROCURA O
“ESPÍRITO DO GRANITO” E LEVA “ENTRE OS
DEDOS FOLLAS SECAS DE CARBALLO”**

Un panteísmo desprovisto de ortodoxia pigmenta, así mesmo, os textos deste poeta con nome de árbore que declara querer mesturar a sua saliva coa terra, que procura o “espírito do granito” e leva “entre os dedos follas secas de carballo”, que abesulla “tanto verde a borrar a penas dos homes”, que penetra no bosco dos seus soños para saír “coa bandeira dunha patria invicta” e que experimenta dor e impotencia diante do espectáculo terríbel dun incéndio florestal:

“O cadaval avanza polo que foi paisaxe de soño,
je o soño ía mudar a paisaxe da Terra!
Onde foi sempre música vexetal, alanca o silencio.
Polas verdes serras Galiza ferida de incendio.
Lume en comba
E no alto da lombra.
Lume en fraga
E no alto da tara”.

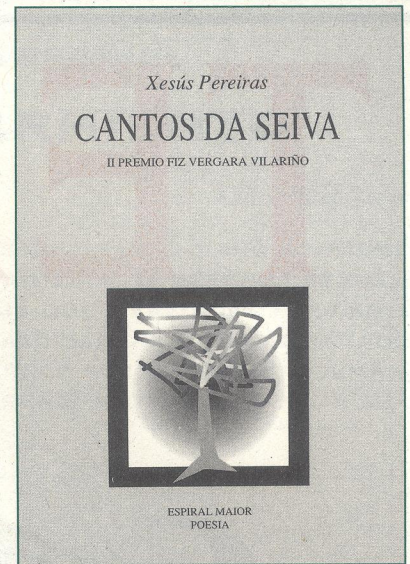
Hai no libro poemas amorosos, dun amor que “non hai voz de invernía que deteña”, que vira en verde as “bacías grises do silencio”. Un amor, acrecentamos, que se traduce nun erotismo esencializado, desprovisto de concesións ao descritivo.

Tamén achamos apelacións de pendor dionisíaco: un dos poemas intitula-se, non por acaso, “Celebración do viño” e a vida aparece trasunta nunha pipa preñada de mencia, “violeta pola gorxa, violeta polos ollos”, que cómpre ir consumindo demorada e gorentosamente.

Ao mesmo tempo, Pereiras deita reflexións case antropológicas sobre a resignada actitude dos moradores dunha Galiza rural sen seiva nova, que se esborrifa como unha néboa no tempo:

“¿Quen libou a seiva desta terra?
¿Que segredo gardan, no seu mutismo, os anciaos?
Planean unha venganza de séculos
Ou xa nada esperan e o seu frío destino
Prénaos dunha paciente dita:
Cada día o seu afán,
Cada morte a súa lápida.”

Finalmente, o poeta ofrece na sua obra tributos ao sentir atristurado e melancólico, a ese mesmo sentir que tanto experimentou, para plasmá-lo despois con mestria en versos que continúan a emocionar-nos e conmover-nos, o “poeta muiñeiro á deriva, orfo de ti e terra adentro” que foi Fiz Vergara Vilariño. Honrado maravillosamente polos amigos de “Ergueitos”, polo Concello sarriao e por este premio que leva o seu nome, tamén o é, pensamos, pola calidade deste libro do amigo Suso, prelúdio de novas obras que virán enriquecer, aínda máis, o acervo da nosa espléndida poesía actual.

Cantos da seiva obtivo o premio de poesía que homenaxea ao poeta Fiz Vergara Vilariño.

Casa Pousadoira

Fermosa casa tradicional restaurada. Situada a 15 Km do parque natural Fragas do Eume e a 8 Km da Praia Grande de Miño e a 800 m do río Lambre. Ademais Adegas Pousadoira foi a primeira adega en sacar ao mercado Viño de Betanzos etiquetado e hoxe é o máximo expoñente dos Novos Viños de Betanzos.
Tlf e fax.: 981-195118.
Móvil: 629-280565

Turismo rural, horta ecolóxica e produción de viño de Betanzos.

Alvarella

Turismo alternativo..
.. Para xente alternativa

Albergue Turístico Rural de 68 prazas no entorno das Fragas do Eume, a 5 km de Pontedeume. Coruña

Casa de pedra restaurada e nova construción con criterios bioclimáticos, enerxía solar, ...

Aloxamentos en cuartos dobres na casa e cuádruples na nova construción. Todos con baño.

Actividades de educación ambiental, sendeirismo, xogos...

Prezos especiais para grupos e centros educativos.

WWW.ALVARELLA.COM
981 798 863